

ΣΤΟΜΑΤΙΚΗ ΥΓΙΕΙΝΗ ΚΑΙ ΘΕΡΑΠΕΙΑ ΜΕ ΔΙΦΩΣΦΩΝΙΚΑ

Εάν είστε ασθενής που χρησιμοποιεί διφωσφωνικά - είτε για την πρόληψη, είτε για τη θεραπεία της οστεοπόρωσης (μια εκλέπτυνση των κοκάλων) ή ως μέρος της θεραπείας των οστικών μεταστάσεων από καρκίνο - πρέπει να συμβουλευέστε τον οδοντίατρό σας. Για την ακρίβεια, οποτεδήποτε υπάρχει αλλαγή στα φάρμακα σας, εσείς πρέπει να σιγουρευτείτε ότι ο οδοντίατρός σας έχει τις πιο πρόσφατες πληροφορίες για εσάς.

Μερικά διφωσφωνικά όπως Fosamax, Actonel, Bonviva, λαμβάνονται από το στόμα για να βοηθήσουν να προλάβουν ή να θεραπεύσουν την οστεοπόρωση και την ασθένεια Paget του κόκαλου. Άλλα, όπως Pamidronate, Bonfos, Didronel και Zometa, που δίνονται ενδοφλεβίως (εγχύονται σε μια φλέβα) ως μέρος της θεραπείας για καρκίνο, για να καθυστερήσουν ή να προλάβουν την δημιουργία μεταστάσεων στα κόκαλα και τις σχετικές επιπλοκές που συνδέονται με το μεταστατικό καρκίνο του μαστού, προστάτη, πνεύμονος και πολλαπλούν μύελωμα. Σε σπάνιες περιπτώσεις, μερικά άτομα τα οποία λάμβαναν θεραπεία με διφωσφωνικά ανέπτυξαν οστεονέκρωση της γνάθου. Η οστεονέκρωση της γνάθου είναι μια σπάνια κατάσταση που μπορεί να περιλαμβάνει την καταστροφή της γνάθου. Δεν έχει διευκρινιστεί η αιτία για την πρόκληση μιας τέτοιας κατάστασης. Φαίνεται ότι πρόκειται για συνδυασμό παραγόντων παρά μια μόνο αιτία.

Τα συμπτώματα περιλαμβάνουν αλλά δεν περιορίζονται σε:

- πόνος, διόγκωση, ή μόλυνση των ούλων ή του σαγονιού
- ουλίτιδα που δεν θεραπεύεται
- χαλαρά δόντια
- μούδιασμα ή ένα συναίσθημα να βαραίνει το σαγόμι
- ξεροστομία
- εκτεθειμένο κόκαλο (φαίνονται κόκαλα στο στόμα)

Εάν λαμβάνετε διφωσφωνικά (ή το προηγούμενο έτος) και δοκιμάζετε οποιαδήποτε από αυτά ή άλλα οδοντικά συμπτώματα, πείτε το στον οδοντίατρό σας αμέσως.

Οι περισσότερες περιπτώσεις οστεονέκρωσης της γνάθου έχουν εντοπιστεί μετά από οδοντιατρικές διαδικασίες όπως εξαγωγή δοντιών, εντούτοις μπορεί επίσης να εμφανιστεί και αυθόρμητα. Επίσης, οι αιματηρές οδοντιατρικές διαδικασίες, όπως οι εξαγωγές ή άλλη χειρουργική επέμβαση που έχει επιπτώσεις στο κόκαλο μπορούν να επιδεινώσουν την κατάσταση. Οι ασθενείς που λαμβάνουν θεραπεία με διφωσφωνικά πρέπει να αποφύγουν τις αιματηρές οδοντιατρικές διαδικασίες.

Διατρέχετε κίνδυνο;

Επειδή η οστεονέκρωση της γνάθου είναι σπάνια και η αιτία ακόμα αδιευκρίνιστη, οι ερευνητές δεν μπορούν να προβλέψουν ποιος, μεταξύ των χρηστών, θα την αναπτύξει. Για να εντοπίσουν την ασθένεια, οι γιατροί μπορούν να χρησιμοποιήσουν ακτινογραφίες ή να πάρουν δείγμα για ιστολογική ανάλυση και καλλιέργεια μικρόβιων. Η θεραπεία της οστεονέκρωσης μπορεί να περιλαμβάνει τα αντιβιοτικά, και τις στοματικές πλύσεις με αντισηπτικό. Κάποια μικρή οδοντιατρική εργασία μπορεί να είναι απαραίτητη για να αφαιρέσει τον τραυματισμένο ιστό και να μειώσει τις αιχμηρές άκρες του χαλασμένου κόκαλου. Η γενικευμένη χειρουργική αφαίρεση της μόλυνσης αποφεύγεται επειδή μπορεί να καταστήσει την κατάσταση χειρότερη. Όλοι συμφωνούν ότι τόσο η καλή στοματική υγιεινή μαζί με την τακτική επίσκεψη σε οδοντίατρο είναι ο καλύτερος τρόπος να μειωθεί ο κίνδυνός σας για ανάπτυξη οστεονέκρωσης.

Θεραπεία με διφωσφωνικά και στοματική υγιεινή

Η οδοντιατρική φροντίδα είναι ένα σημαντικό στοιχείο της γενικής θεραπείας με διφωσφωνικά. Έτσι αν είστε ασθενής ο οποίος θα ξεκινήσει να λαμβάνει διφωσφωνικά πρέπει το συντομότερο δυνατόν, στην ομάδα θεραπείας σας να περιλαμβάνεται και ένας οδοντίατρος. Τα άτομα που θα υποβληθούν σε θεραπεία με διφωσφωνικά πρέπει:

- να ελεγχθούν σχολαστικά από τον οδοντίατρο τους και να ελέγξουν τα ούλα τους πριν από την έναρξη της θεραπείας και τακτικά κατά τη διάρκεια της θεραπείας.
- Να πουν στον οδοντίατρο ότι θα πάρουν διφωσφωνικά.
- Να συζητήσουν τις οδοντιατρικές εργασίες, όπως οι εξαγωγές ή η τοποθέτηση των οδοντικών εμφυτευμάτων, με τους θεράποντες ιατρούς τους πριν αρχίσουν τη θεραπεία.
- Να ρυθμίσουν τις οδοντοστοιχίες όπως απαιτείται.
- Να ενημερώσουν τον οδοντίατρο και τον θεράπων ιατρό τους για οποιαδήποτε αιμορραγία των ούλων, ή πόνο, ή ασυνήθιστο συναίσθημα στα δόντια ή και τα ούλα, ή οποιεσδήποτε μολύνσεις.
- Παρέχετε στον οδοντίατρο και τον θεράπων ιατρό σας το ο ένας του άλλου όνομα και τον αριθμό τηλεφώνου για διαβουλεύσεις.
- Διατηρήστε την άριστη στοματική υγιεινή για να μειώσετε τον κίνδυνο μόλυνσης.

Τα διφωσφωνικά είναι μια σημαντική θεραπεία για την οστεοπόρωση αλλά κυρίως για τις οστικές μεταστάσεις από καρκίνο, οι οποίες οδηγούν σε αφόρητο πόνο, κατάγματα, πιθανή ακινησία, κακή ποιότητα ζωής και απώλεια της ανεξαρτησίας του ασθενή. Η θεραπεία με διφωσφωνικά προσφέρει σημαντικά οφέλη τόσο στους ασθενείς με οστεοπόρωση όσο και στους ασθενείς με οστικές μεταστάσεις από καρκίνο και η χρήση τους είναι κοινώς αποδεκτή. Η μικρή πιθανότητα να παρουσιαστεί η σπάνια

κατάσταση της οστεονέκρωσης της γνάθου μπορεί να εύκολα να ελαχιστοποιηθεί εφόσον ληφθούν τα κατάλληλα μέτρα όπως ο προληπτικός οδοντιατρικός έλεγχος και ο τακτικός έλεγχος μετά την έναρξη της θεραπείας, καθώς και η αποφυγή χειρουργικών επεμβάσεων στα δόντια.

Νίκος Παπαδόπουλος
Χειρουργός Οδοντίατρος